

bestgjorte derved, at Regjeringen ikke paa nogen Maade nu vil forelægge den Fællesforfatning, som den tilsigter at gennemføre, men derimod vil udsætte det til den Tid, da Rigsdagen har overgivet Regjeringen Fuldmyndighed til at handle og gjøre, som den vilde. Naar Sagerne staae saaledes, saa mener jeg rigtignok, især naar vi komme ihu, hvad Tilbud vore Medborgere have vist os ved at vælge os til deres Talsmand, at vi ogsaa i alle mulige Retninger maae holde paa Danmarks Riges Grundlov og de constitutionelle Former, og da allermindst glemme dette i saa høivigtig en Sag. Mig er det aldeles ubegribeligt, at Regjeringen ikke har nogen Tilbøielighed til, før den gaar videre med Hensyn til denne Sag, at forelægge til Forhandling og Vedtagelse en saadan Fællesforfatning; thi hvorledes skulde det vel være muligt eller tænkeligt, at den skulde komme til at sætte Rod i Folket og til at bære Frugt til Bølgelse, dersom den ikke stemte med Folkets Ønsker. Men, dersom Regjeringen nu ikke vil komme frem med den, netop fordi den selv forudsætter, at den vilde møde Modstand baade her og i de andre Landsdele, hvorledes skulde man da tænke sig, at den skulde komme til at udøve nogen gabulig Indflydelse paa det Hele, at den skulde være istand til at sammenknytte en Forening og stifte en Forbindelse imellem de forskjellige Landsdele, der have havt en saa stor Tvedragt med hverandre, hvorledes skulde det være muligt, dersom man ikke ad en fredeelig Vej og ved en rolig Overveelse om Indholdet af den paatænkte Fællesforfatning kunde komme overeens med Regjeringen om, hvorledes den skulde lyde ogsaa i dens Enkeltheder. Saalangt det nu end er fra min Formening, at det nogenstunde vil lykkes Januarministeriet at gennemføre sit Program, saa villig er jeg dog til at gjøre ethvert Skridt, som kan lette det Forsøget paa at gennemføre en Hælsstatsforfatning, men kun under den Forudsætning, at de constitutionelle Former blive iagttagne, og at jeg ikke paa nogen Maade bliver fristet til at svække den Tillid, som mine Medborgere have stænket mig ved at vælge mig til Rigsdagsmand.

Monrad: Det forekommer ogsaa mig,

at Premierministerens Udtalelse giver noget Haab om, at man dog mulig imellem 2den og 3die Behandling vil kunne træffe en Overeenskomst. Jeg finder imidlertid ikke, at disse Udtalelser ere af en saadan Bessaffenhed, at de kunne foranledige Fleertallet til nu at frasælbe de stillede Ændringsforslag. Jeg kan ikke negte, at jeg vilde have nogen Betænkelighed, som jeg allerede har bemærket, ved at lade nogen af de opstillede Betingelser staae ganske ene; jeg har for bemærket, hvorfor; nemlig fordi jeg frygtede for, at det Tryk, som vi Alle ere entge om vil komme til at hvile paa Rigsdagen, da vilde blive for stort, og at det vilde være saa at sige at sætte Alt paa eet Kort. Heller ikke kan jeg skjønne, at Regjeringen burde skyde den Udvei fra sig, som er aabnet den gjennem den 3die Betingelse, nemlig, at sammenkalde Mænd fra de forskjellige Landsdele for med dem at vedtage Fællesforfatningen. Dersom man overhovedet haaber, at de forskjellige Landsdeles Repræsentanter skulde kunne arbejde og virke tilsammen, saa er det jo dog indlysende, at man ogsaa maa have Haab om, at en saadan Forsamling maa kunne arbejde og virke sammen. Muligheden af en saadan Forsamlings Sammentræden og heldige Virksomhed er jo given i Forudsætningen om den fælles Forfatning; thi Fællesforfatningens Gjennemførelse hviler jo netop paa Forudsætningen om, at Mænd fra de forskellige Landsdele med Held kunne virke sammen.

Jeg skal kun her tilføje, at det vel kan være, at Afstemningerne over flere af Hovedpuncterne ville blive af den Bessaffenhed, at jeg for noget af de stillede Hovedændringsforslag vil foretrække det subsidiaire Forslag under Nr. 66.

Tienroth: Det har ikke været uden Tilfredsstillelse, at jeg har hørt den ærede Premierministers Udtalelse idag, da den synes at røbe, at Regjeringen dog har tænkt paa Muligheden af at imødekomme Rigsdagen. Jeg maa i den Anledning bemærke, at det næsten er mig aldeles ligegyldigt, hvilket Forslag der bliver taget tilfølgende af de forskellige Ændringsforslag, der ere stillede, men at jeg foreløbig maa holde mig til det, som den ærede Rigs-